

empresaris que agafaran el relleu dels malaguanyats Lluís M. de Puig i Jordi Comas ens esmenin els mals averanys, del color que siguin.

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Som antics | El Consell Comarcal del Pla de l'Estany i els Ajuntaments de Banyoles i Serinyà estan d'enhorabona: han celebrat el quinzè aniversari de l'obertura al públic del Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà, amb un èxit, segons ells, considerable: 250.000 visitants, la majoria escolars. Les coves van ser declarades, el 2008, Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de zona arqueològica, ja que és dels escassos jaciments paleolítics catalans on es poden estudiar dades gairebé sense interrupció des de fa 215.000 anys, mes menys, mes més. A la cova del Mollet, s'hi va trobar durant la campanya que hi realitzà el doctor Corominas el 1972 un molar superior, d'un individu jove —en el seu moment, clar; avui el definim com a neandertal antic—, datada en uns 215.000 anys: és la resta humana més antiga de Catalunya. Els resultats de la investigació en aquesta cova s'han presentat

a la prestigiosa revista *Journal Human of Evolution*. En un entorn més nostrat, l'empresa encarregada de la gestió del Parc de les Coves, juntament amb els responsables de les excavacions, Narcís Soler i Julià Maroto i l'Àrea de Cultura del Consell Comarcal, han organitzat al nou espai serinyadenc —remodelat— de Can Xerric l'exposició «150 anys de recerca prehistòrica a Serinyà».

Som independents | Fa uns anys, la CUP havia tingut un paper notable a la política banyolina que s'havia anat diluint fins que a les darreres eleccions municipals tornà a entrar a l'Ajuntament. Els vents bufen favorables, i això es nota en el nou Casal Popular del carrer de la Muralla —que simbòlic: abans a extramurs, ara al barri vell, rovell de l'ou, que diuen els cronistes clàssics!—. Cinc mesos d'obres —realitzades pels mateixos membres del Casal— finançament i donacions populars han permès un nou local obert a d'altres entitats i particulars. Després d'un cap de setmana d'inauguració festiu i reivindicatiu, varen proposar, juntament amb Càritas i l'associació juvenil Tenim Poca Feina, un intercanvi de roba usada. Sota el lema «Reutilitzar, compartir, estalviar, ajudar», a més de l'activitat pròpiament dita, en un espai es va poder aprendre a crear les pròpies peces de roba i es varen passar una sèrie de documentals sobre el consum alternatiu: «No pensi, compri», «*Consume hasta morir*» i «Comprar, tirar, comprar»

Som com som | Proposta del meu nebot: anar al Museu Arqueològic de Banyoles i fer un estudi genètic seriós del primer molar trobat a les coves de Serinyà. A partir d'aquí esbrinar quin és la família banyolina més antiga i concedir-li el títol honorífic de «Banyolí etern», i no el vulgar «Banyolí de l'any». Es pot arribar a dues conclusions: a) Banyoles existí abans que Catalunya i, doncs, és un bressol primigeni de la nació catalana —els veïns *farden* de 3.000 anys, no et fot!—; b) Els descendents d'aquell neandertal arcaic són una mostra definitiva de la poca evolució del gènere humà, subgènere pladestanyanec profund —en aquest cas ho deixem estar—.

LA SELVA

joan domènech

Biografies | Difícilment ens podem saltar des d'aquesta secció —tot i que no sigui la dedicada a l'aparició de nous llibres— el fet que la nostra comarca, en pocs dies, hagi vist aparèixer dos volums, de diferent procedència i concepció, dedicats a glossar la personalitat de la gent que al llarg dels temps ha destacat a les terres selvataes, on ha nascut o on ha arrelat. La primera obra a la qual ens referim és un diccionari biogràfic titulat *Homes i*

>> Cartell de la inauguració del Casal Popular Independentista del Pla de l'Estany.

dones de la Selva, coordinat per Narcís Figueras i Joan Llinàs, amb molts col·laboradors, editat pel Consell Comarcal de la Selva i assessorat tècnicament des del Centre d'Estudis Selvatans. Hi surten 829 personatges ressenyats per ordre alfabètic del primer cognom, dels quals no n'hi ha cap de viu —aquesta era la condició per limitar l'obra—. El llibre apareix enriquit amb moltes fotografies de les persones esmentades o d'alguna obra seva.

Quasi simultàniament, la concessionària d'autopistes Abertis ha patrocinat el llibre *Personatges il·lustres del Gironès i la Selva*, que és un bon complement de l'anterior perquè, en aquest cas, s'admeten figures actuals. La part selvatana inclou 88 personalitats, biografiades cadascuna per un historiador diferent, classificades de forma alfabè-

tica per pobles, amb unes paraules de l'alcalde respectiu al davant.

Història de santuaris | L'interès per la història a Lloret s'ha volgut fer extensiva als infants, i l'Obreria de Santa Cristina acaba de treure *El conte de Santa Cristina*, dedicat al santuari i als seus personatges, escrit per Cristina Cabañas i il·lustrat, amb la gràcia que li és habitual, per Pilarín Bayés.

L'Obreria del Vilar de Blanes, pel seu costat, ha acabat les celebracions del mil·lenari de la troballa de la imatge i, com a fermall d'or, ha publicat un llibre d'unes dues-centes pàgines, amb gran profusió de fotografia, però també amb textos interessants, titulat *El Vilar, una devoció mil·lenària*, que recull la crònica dels diversos esdeveniments al llarg de l'any i que es deu, sobretot, al jove historiador Aitor Roger.

Calendari | Finalment, hem de ressenyar una publicació més insòlita però d'un gran interès i predicament popular. La Peña Xino-Xano, de Lloret de Mar, ha tret, per vigèsima vegada, el seu *Calendari* singular, en què, a més dels mesos i dies, s'inclouen fotografies excepcionals, activitats i festes a tenir en compte, anècdotes i llegendes casolanes, acudits, expressions lloretenques, receptes, recomanacions i altres continguts que el fan únic i entranyable. De la primera edició (1993) se'n van tirar 700 exemplars. De la d'enguany, se n'han editat 1.800, i ja estan exhaurits.

LA CERDANYA

sandra adam

El xalet dels anglesos | La darrera notícia que ha sorprès el poble i els historiadors de Puigcerdà ha estat l'aparició del llibre de Jordi Finestres *El xalet de Puigcerdà*. Finestres deixa perplexos els habitants de la capital cerdana en afirmar que a Puigcerdà va existir un centre de nens refugiats de la Guerra Civil espanyola. Resulta que John Langdon-Davies, periodista i corresponent de guerra, va impulsar la primera xarxa d'apadrinament del món que encara avui funciona: Plan. Aquesta ONG lluita pel respecte dels drets de la infància, i durant la Guerra Civil espanyola va recollir nens desemparats per donar-los una estabilitat lluny de les bombes i dels trets. En aquest cas, alguns nens d'arreu del territori espanyol eren portats fins a Puigcerdà en camioneta o en tren. Un cop aquí, Plan procurava trobar-los padrins.

Langdon-Davies fou el capdavanter d'aquesta tasca, però també altres anglesos, americans i australians contribuïren a donar una millor vida a aquests infants. A més, difonien el conflicte existent a Espanya als seus països d'origen. Per això, la sensibilitat dels pobles anglòfons va anar creixent i va promoure una nova forma de caritat com era l'apadrinament de nens a distància. Abonant una quan-

>> *El xalet de Puigcerdà, antic centre de nens refugiats durant la Guerra Civil.*

Dos llibres dedicats a glossar la personalitat de gent selvatana.

SANDRA ADAM